

high fidelity

MÅNEDSBLAD FOR MUSIK OG TEKNIK

Billigere højttalere sætter
Nye standarder
Helt speciel højttaler:
Som at klippe julepynt
Tandbergs top-sæt:
Tæt på State-of-the-Art
Marantz giver ekstra tid
Lige et øjeblik

11

20. årgang. November 86. Dkr 2785 incl moms

TEST:

ske Hi-Fi-scene. System Audio har i øjeblikket 4 højttalere på programmet, alle med basalt samme udseende, men med forskellige højttalerenheder, og dermed størrelser. Denne test skal beskæftige sig med nummer 2 i rækken.

Al udvikling hos System Audio er afledt af lytteprøver snarere end af traditionelle målinger, idet man går ud fra et grundkoncept om, at simpelt er godt. Man benytter sig derfor af tovejsystemer som princip, og arbejder længe med de indgående enheder for at kunne nøjes med det simplest tænkelige delefilter: 6 dB/oktav.

Dette stiller endog meget store krav til højttalerne, idet de bliver påført kraftige signaler langt uden for deres egentlige arbejdsområder. Optræder der uregelmæssigheder her vil de slå igennem på det endelige resultat.

System 2 er bestykket med en forholdsvis konventionel 5"-enhed, mens diskanten ikke er den dome man vel forventer i vore dage. Tværtimod er det til overflod en konisk enhed med en ganske betragtelig membran, der med sikkerhed ikke vil sige meget ved de allerhøjeste frekvenser, endsige have nogen spredning af betydning ved disse frekvenser. Men den-

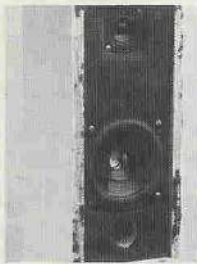
ne enhed er ifølge konstruktøren ikke valgt fordi den er billig, men fordi den giver en mere frigjort og luftig gengivelse af de øverste oktaver – angiveligt bedre end de velkendte domediskanter.

Begge enheder, der er af Peerless-fabrikat, er oprindelig opbygget med papirmembraner, men er dertil af System Audio behandlet med en substans der skal nedsætte membranmaterialets tendenser til egensvingninger. Ydermere er støvhætten på bas/mellemtoneenheden afmonteret, fordi den angiveligt var årsag til en lidt ressonant gengivelse. Delefilteret, der som nævnt er på 6 dB/oktav, er opbygget med polycarbonatkondensator og en forsvarlig spole.

Enhederne er monteret, med diskantenheden øverst, så kabinettets sider rager en smule frem foran forpladen og dermed enhederne, men arealet omkring enhederne er dækket af dæmpeskum der skal medvirke til at dæmpe de ellers generende refleksioner der ville opstå på grund af de »hårde« kanter.

Frontstoffet, der er en pæn sort skumtype, er limet fast til kabinettets sider.

Ifølge konstruktøren skal den benyttede 5"-enhed ideelt set placeres i et kabinet på noget

System Audio

System 2

Denne høje, og meget slanke højttaler kommer fra et forholdsvis nyt firma på den dan-

i retning af 12 liter, men med den valgte højde i kombination med de øvrige dimensioner på kabinettet bliver dette mål langt overskredet. I stedet er det øgede volumen blevet brugt til at stabilisere opstillingen, og dette sker ved hjælp af en mængde sand i kabinettets bund. Herved bliver tyngdepunktet placeret lavere, og kabinettet bliver derfor noget sværere at vælte end under normale omstændigheder. Ydermere hjælper sandet med til at dæmpe kabinetvibrationer, der i forvejen er stift på grund af de små fysiske mål. Tilslutningen på bagsiden er rene bananløsninger, og der følger et sæt ordinære stik med hver højttaler. Finishen er prunkløs strukturmalning, der erfaringsmæssigt er sårbar, fordi den relativt let bliver slået af. På den anden side glider System 2 let ind i eksisterende bomiljøer, både på grund af den slanke facon, men også på grund af det neutrale, tændstikformede design.

Lyttevurdering

Det er efter få minutters lytning ganske klart, at denne højttaler er beregnet til at stå ganske tæt på en væg – helst den bag højttaleren. Placeres den i en afstand fra væggen, der er meget større end 30 cm bliver lyden lys og lidt tynd: der mangler krop.

Det lyse bliver ikke elimineret, fordi der simpelt hen er for meget niveau på diskanten i området over ca. 5 kHz, men resten af gengivelsen virker ganske godt afbalanceret.

Vi foretrak imidlertid alligevel en placering lidt ude på gulvet – ca. 40 cm til bagvæggen, for her ydede System 2 det der er dens helt stærke side:

Denne højttaler giver en så levende og frigjort gengivelse af musik og tale at vi ikke havde troet det muligt i en konstruktion i dette prisleje. Når al diskussion om de små afvigelser fra den rette frekvenskarakteristik er hørt op står tilbage, at System 2 lyder mere af en elektrostat-højttaler end nogen af de øvrige højttalere i denne test, men sandelig også mange andre højttalere til højere priser.

Årsagen er først og fremmest fraværet af mange af de resonanser der åbenbart plager flertallet af konventionelle højttalere. Hertil kommer, at de resonanser der er, er af en natur, der af øret opfattes som værende i overensstemmelse med musikken selv.

I bassen virker det som om System 2 rækker ned til næsten 50 Hz, men medvirkende til den fine fornemmelse af bas er, at koblingen til rummet er glimrende, på grund af placeringen forholdsvis tæt på bagvæggen.

Mellemtoneområdet virker ganske glat, og forekommer at være særdeles velopløst: stemmer gengives frit og ubesværet, og rummet omkring dem er en tand tydeligere end på nogen andre i denne test.

Diskanten virker ikke helt jævn og glat, og ruller også noget hurtigt af i den allerøverste top, men det forekommer uvæsentligt, fordi diskanten gengiver så ubesværet og rent, uden det meste af det grums der plager så godt som alle højttalere med dynamiske diskantenheder. Kunne man nu blot få elimineret stigningen mod den øverste top...

Konklusion

Dali 7 er den mest velafbalancerede danske højttaler til dato, og er alene af den grund et fikspunkt alle andre må sammenlignes med. Hertil kommer, at den overfor gengivelsens øvrige aspekter er ganske kompetent, samtidig med at frekvensomfanget svarer til det man hører på langt dyrere højttalere. Den fortjener stor udbredelse.

Carlsson OA 50 har mange af Carlssons traditionelle styrker, men har dertil hvad vi opfatter som en traditionel svaghed: en lidt påtrængende diskant. Her er det i meget høj grad uomgængeligt at man forsøger under hjemlige former, og eventuelt kan man prøve at sætte en modstand på 0,2-0,5 ohm i serie med højttaleren.

Er lytterummet lille, og er kravene til det maksimale lydtryk beskedne, vil Boston A 40 give en uhyre velafbalanceret lyd for pengene. Hertil kommer et meget rummeligt stereobillede, og den omstændighed, at lyden altid er behagelig vil givetvis gøre, at mange tager den til deres hjerter.

Dali 2a er på flere områder en klar forbedring i forhold til den velkendte og succesrige Dali 2. Det kan være et problem, at højttalere i dette prislag sjældent kombineres med det bedst tænkelige udstyr, og i så fald vil 2a gøre sit til at afsløre dette forhold, fordi den er ganske kritisk.

Repræsentanten for Pioneer's nye højttaler-serie, Prolouge 4, anser vi for at være en betinget succes. Den er væsentlig bedre end japanske højttalere plejer at være, men er på den anden side ikke helt så god som den burde være, når man tager konkurrenceforholdene på det danske marked i betragtning.

Og netop her sætter System 2 fra System Audio nye standarder i prisklassen omkring 1000 kr. Vi har ikke, heller ikke til den dobbelte pris, hørt en så ren og frigjort gengivelse fra en dynamisk højttaler, og alene på det grundlag bør den blive en stor succes. Hertil kommer, at den ikke på andre felter udviser fejl der er alvorlige når de vurderes i forhold til prisklassens øvrige udbud, og alt i alt anser vi System 2 for at være en særdeles vellykket højttaler. ■

Navn og typebetegnelse: Boston, A 40
Fabrikation: Boston, USA
Distribution: Quali-Fi
Cirkapris: 1.245, kr.

Navn og typebetegnelse: Carlsson OA 50R
Fabrikation: Stig Carlsson, Sverige
Distribution: Audioscan
Cirkapris: 2.000, kr.

Navn og typebetegnelse: Dali 2A
Fabrikation: Danmarks Hi-Fi Klub
Distribution: Danmarks Hi-Fi Klub
Cirkapris: 645, kr.

Navn og typebetegnelse: Dali 7
Fabrikation: Danmarks Hi-Fi Klub
Distribution: Danmarks Hi-Fi Klub
Cirkapris: 1.800, kr.

Navn og typebetegnelse: Pioneer Prolouge 4
Fabrikation: Pioneer, Europa
Distribution: Pioneer Danmark
Cirkapris: 1.000, kr.

Navn og typebetegnelse: System Audio System 2
Fabrikation: System Audio, Danmark
Distribution: System Audio
Cirkapris: 1000, kr.

